

Dostat se co nejbliže slunci. Milan Mazúr se nebojí experimentovat a vede k tomu i studenty Sutnarky

3.3.2025 - Monika Bechná | Západočeská univerzita v Plzni

Milan Mazúr vystudoval pražskou UMPRUM a AVU, kde se věnoval intermediálním strategiím. Dnes působí jako jeden ze dvou vedoucích ateliéru Multimédia na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara ZČU v Plzni. Spolu s Viktorem Takáčem zde podporuje studenty v hledání vlastního vizuálního jazyka a práci s širokým spektrem médií - od videa a filmu přes instalace až po virtuální realitu. Jak? Přečtěte si v rozhovoru.

Název výstavy evokuje určitý existenciální pocit. Jak tento motiv rezonuje s tematikou globalizované společnosti, kterým se ve své tvorbě zabýváte? Jak je výstava koncipovaná?

Spolu s kurátorem Petrem Krátkým jsme vytvořili výstavu jako cestu prostorem, kde divák postupně odhaluje indikátory své cesty ke slunci. Tento motiv pro mě symbolizuje nový začátek a také souvisí s tématem migrace – slunce zde představuje naději a vizi lepší budoucnosti. Klíčovým prvkem je projekce postavy krácející krajinou při západu slunce, která zpěvem vyjadřuje okamžik zastavení a reflexe. Po vernisáži jsme připravili komentovanou prohlídku, kde jsme otevřeně mluvili o tématech výstavy.

Téma migrace, které je u nás stále kontroverzní, sleduji od roku 2019 zblízka – moje teta v Itálii ubytovává asi dvacítku migrantů a pomáhá jim s integrací. Věci, které znám z nejbližšího okolí, se snažím reflektovat ve své tvorbě. Například mě zaujalo, že migranti jsou často kritizováni za nošení sluchátek, ale ve skutečnosti je nosí proto, že telefonují se svými rodinami, se kterými se často setkají až po deseti letech. Je pro mě důležité neposuzovat tyto situace nikdy jednostranně. V umění mě zajímá právě toto znejišťování – moment, kdy projekt otevírá otázky místo toho, aby dal jasné odpovědi.

Název výstavy může evokovat i antický mýtus o Ikarovi, který se pomocí voskových křídel přibližuje ke slunci. Dal by se tento obraz aplikovat i na situaci migrantů, kteří se chtějí dostat někam, kde se třeba spálí?

Nevím, jestli se spálí, ale přiblížení se ke slunci pro mě symbolizuje romantickou touhu po nedosažitelném – utopickou perspektivu hledání nových planet, prostorů v životě, nových nadějí. Je to psychologická cesta k teplu, komfortu, naplnění. A to, jestli je to katarze nebo spálení, každý zažívá jinak.

Jak se proměňuje role umělce v době, kdy technologie nabízejí stále nové možnosti uměleckého vyjádření? Jakou roli hraje umělec ve společnosti v dnešní době?

V našem oboru, kde se prolínají různé disciplíny a technologie, neustále balancujeme mezi médii a jejich možnostmi. Téma deepfake a nerozlišitelnosti reality od fikce je dnes aktuální. Proto jsem ve výstavě vytvořil videa, která diváka znejišťují – kladou otázku, zda sleduje realitu, nebo fikční svět. Technologie tak mohou být nástrojem ke zpochybňování vnímané skutečnosti.

Znejistění diváka otevírá prostor pro sebereflexi a otázky, které jinými médii nelze snadno nastolit. Pokud k sobě přistupujeme kriticky, může být tento přístup přínosný a obohacující.

Kladete si etické otázky při práci s novými technologiemi? Ať už je to v umělecké nebo v pedagogickém působení?

Rizika existují vždy – už s příchodem fotoaparátu se řešila autenticita autorského výstupu. Dnes je pojem originálního díla relativní. Důležitá je odpovědnost při výběru a způsob používání AI, která nabízí nové vyjadřovací možnosti.

V ateliéru Multimédií na Sutnarce vytváříte spolu s Viktorem Takáčem prostředí pro experimentální přístupy. Jak konkrétně vypadá práce se studenty při hledání jejich osobitého vizuálního jazyka?

V rámci konzultací se studenty se snažíme uvažovat o možnostech, jak aktualizovat žánrové konvence. Z pozice filmaře považuji za důležité poukazovat na historické techniky a hledat způsoby, jak na ně reagovat. Myslím si, že součástí studia je získávání znalostí o historii a snaha experimentálně hledat nové možnosti. S Viktorem Takáčem se v ateliéru zaměřujeme na experimentování s novými možnostmi práce s médii – ať už jde o pohyblivý obraz, zvuk, prostorové instalace nebo digitální média.

Ateliér Multimédia na Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara, který Milan Mazur spolu s Viktorem Takáčem vede, vytváří prostředí pro progresivní autorské přístupy v kontextu současného umění a pohyblivého obrazu. Zájemci o magisterské studium mohou posílat přihlášky do 30. dubna 2025.

Výstava Dostat se co nejbliže slunci v Galerii U Bílého jednorožce v Klatovech potrvá do konce 31. března 2025.

<https://info.zcu.cz/Dostat-se-co-nejblize-slunci--Milan-Mazur-se-neboji-experimenovat-a-vede-k%C2%A0tomu-i-studenty-Sutnarky/clanek.jsp?id=7774>